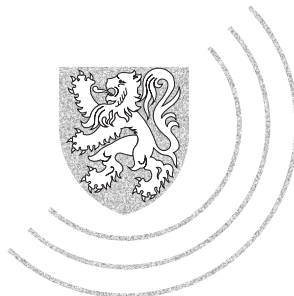

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2003-2004

22 april 2004

ONTWERP VAN DECREET

**houdende instemming met het aanvullend protocol bij de Europese kaderovereenkomst
inzake grensoverschrijdende samenwerking tussen territoriale gemeenschappen of autoriteiten,
opgemaakt in Straatsburg op 9 november 1995**

VERSLAG

**namens de Commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden
uitgebracht door de heer Freddy Sarens**

Samenstelling van de commissie :

Voorzitter : de heer Luc Van den Brande.

Vaste leden :

de heren Freddy Sarens, Walter Vandenbossche, Luc Van den Brande, Eric Van Rompuy ;

de heren Louis Bril, Peter Gysbrechts, André Moreau, Stefaan Platteau ;

de heren Luk Van Nieuwenhuysen, Karim Van Overmeire, Christian Verougstraete ;

de heren Peter De Ridder, Patrick Hostekint ;

de heer Frans Ramon ;

de heer Etienne Van Vaerenbergh.

Plaatsvervangers :

mevrouw Brigitte Grouwels, de heer Erik Matthijs, mevrouw Trees Merckx-Van Goey, de heer Jef Van Looy ;

de heren Julien Demeulenaere, Didier Ramoudt, Marc van den Abeelen, Paul Wille ;

mevrouw Hilde De Lobel, de heren Pieter Huybrechts, Johan Van Brusselen ;

de heren Marcel Logist, Jacques Timmermans ;

de heer Eloi Glorieux ;

de heer Jan Roegiers.

Zie :

2263 (2003-2004)

– Nr. 1 : Ontwerp van decreet

INHOUD

Blz.

I.	Inleidende uiteenzetting door de heer Paul Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Cultuur, Jeugd en Ambtenarenzaken	4
I.1.	Bij wege van inleiding	4
I.2.	De basis : de Europese kaderovereenkomst	4
I.3.	Nood aan een aanvullend protocol	4
I.4.	Kern van het aanvullende protocol	5
I.5.	Motieven om het aanvullend protocol goed te keuren	5
II.	Bespreking	5
II.1.	Tussenkomsst van de heer Stefaan Platteau	5
II.2.	Tussenkomsst van de heer Luc Van den Brande	5
III.	Stemmingen	6
III.1.	Artikelsgewijze stemming	6
III.2.	Stemming over het geheel	6

DAMES EN HEREN,

In de Commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden werd op dinsdag 20 april 2004 het ontwerp van instemmingsdecreet met het aanvullend protocol bij de Europese kaderovereenkomst inzake grensoverschrijdende samenwerking tussen territoriale gemeenschappen of autoriteiten (Straatsburg, 9 november 1995), na bespreking, bij unanimitie goedgekeurd.

I. INLEIDENDE UITEENZETTING DOOR DE HEER PAUL VAN GREMBERGEN, VLAAMS MINISTER VAN BINNENLANDSE AANGELEGHENEDEN, CULTUUR, JEUGD EN AMBTENARENZAKEN

I.1. Bij wege van inleiding

Bij de aanvang van zijn uiteenzetting verwijst de minister naar het in deze zelfde commissie nog maar op 30 maart laatstleden aangenomen instemmingsdecreet met het akkoord (ondertekend in Brussel op 16 september 2002) tussen Frankrijk enerzijds en België, Vlaanderen, het Waalse Gewest en de Franse Gemeenschap anderzijds, inzake de grensoverschrijdende samenwerking tussen territoriale gemeenschappen en lokale openbare lichamen¹. Het vandaag ter bespreking voorliggende instemmingsdecreet is in nagenoeg alle opzichten volkomen vergelijkbaar met dit eerdere decreet. In dat opzicht, en met het oog op het nakende einde van de lopende legislatuur, verheugt het de minister dan ook dat de beide decreten nog plenair zullen kunnen worden goedgekeurd.

I.2. De basis : de Europese kaderovereenkomst

De minister preciseert verder dat het hier gaat om een protocol bij een eerder in voege getreden basisverdrag. De Europese kaderovereenkomst inzake grensoverschrijdende samenwerking tussen territoriale gemeenschappen of autoriteiten werd opgemaakt in het kader van de Raad van Europa, meer bepaald in Madrid op 21 mei 1980. Deze overeenkomst trad in werking op 22 december 1981, nadat vier landen hun ratificatie-akte neergelegd hadden. België ondertekende de Europese kaderovereenkomst op 24 september 1980, en Vlaanderen keurde de overeenkomst goed bij het decreet van 17 december 1986. De Europese kader-

overeenkomst trad voor België in werking op 7 juli 1987.

Het doel van de Europese kaderovereenkomst is het sluiten van akkoorden tussen territoriale gemeenschappen of autoriteiten aan beide zijden van een landsgrens – evidentierwijze binnen de perken van hun bevoegdheden – aan te moedigen en te vergemakkelijken, met inachtneming van de grondwettelijke regels van elke partij. De minister wijst er daarbij op dat het begrip “territoriale gemeenschappen of autoriteiten” enkel betrekking heeft op ondergeschikte besturen. De akkoorden kunnen slaan op aangelegenheden als regionale, stedelijke en plattelandsontwikkeling, de bescherming van het leefmilieu, de verbetering van de infrastructuur en van de aan de burgers aangeboden diensten en de onderlinge bijstand in geval van rampen.

I.3. Nood aan een aanvullend protocol

De minister komt dan tot de verklaring voor het feit dat een aanvullend protocol bij de genoemde kaderovereenkomst noodzakelijk bleek. Uit een onderzoek van het secretariaat van de Raad van Europa bleek namelijk dat een aantal obstakels – vooral van juridische aard – een effectieve toepassing van de betreffende kaderovereenkomst verhinderden. Enerzijds bevat de kaderovereenkomst immers geen enkele precieze verbintenis voor de staten. Ze worden enkel uitgenodigd om de initiatieven van de territoriale gemeenschappen of autoriteiten te “vergemakkelijken”, te “bevorderen” of te “begunstigen”. Er wordt dus geen enkel recht van die gemeenschappen of autoriteiten erkend om grensoverschrijdende samenwerkingsakkoorden te sluiten. Anderzijds brengt de kaderovereenkomst ook niet voldoende juridische verduidelijkingen aan in het nationaal recht van de verdragssluitende partijen om de problemen op te lossen die ontstaan bij en door grensoverschrijdende samenwerking.

Voor wat dat laatste betreft, wijst de minister er nog op dat de mogelijkheid om de toepassing van de kaderovereenkomst ondergeschikt te maken aan het sluiten van bilaterale akkoorden, precies geïnspireerd werd door het voornemen om, aan de hand van dergelijke akkoorden, de gevolgen in intern recht te regelen van een akkoord dat gesloten werd tussen de territoriale gemeenschappen of autoriteiten.

Bepaalde staten hebben dienovereenkomstig bilaterale akkoorden gesloten wanneer zulks noodzakelijk bleek of hebben, elk in hun intern recht,

¹ *Parl. St.* VI. Parl. 2003-2004, nr. 2116/1-3.

rechtsinstrumenten bepaald die aangepast zijn aan de grensoverschrijdende samenwerking, teneinde dit gebrek aan precisie te compenseren.

De vermenigvuldiging van de bilaterale akkoorden sinds de inwerkingtreding van de kaderovereenkomst evenals de vooruitgang in de wetgeving van bepaalde ondertekende staten zijn volgens de minister even zovele bewijzen van het dynamisme van de grensoverschrijdende samenwerking van territoriale gemeenschappen of autoriteiten én van het nut van de kaderovereenkomst.

I.4. Kern van het aanvullende protocol

Het aanvullend protocol – dat hier voorligt – vult, op basis van de hoger aangehaalde vaststellingen, de kaderovereenkomst aan met een aantal rechtsinstrumenten die voor het wegwerken van de hindernissen geschikt bevonden werden. Het aanvullend protocol verenigt de fundamentele principes van de grensoverschrijdende samenwerking van de territoriale gemeenschappen of autoriteiten en het stelt oplossingen voor die aangepast zijn aan de verdragsluitende partijen. Groot voordeel hiervan is, dat via de bepalingen van het aanvullend protocol, de ondertussen genoegzaam bekende juridische problemen uniform geregeld kunnen worden.

De minister wijst er daarbij ook nadrukkelijk op dat de vertegenwoordigers van de Benelux met succes gepleit hebben voor de invoering van het ruime stelsel dat tussen de drie landen geldt. En dit ondanks hardnekkige tegenstand van meer centralistisch denkende lidstaten zoals, bijvoorbeeld, Frankrijk.

I.5. Motieven om het aanvullend protocol goed te keuren

In het licht van het voorgaande wijst de minister erop dat de ratificatie van het aanvullend protocol veeleer gebeurt om redenen van solidariteit en omwille van het belang van het uitbouwen van een Europese rechtsorde, dan om juridische redenen. Voor de grensoverschrijdende samenwerking met Nederlandse gemeenten geldt immers al de Benelux-overeenkomst inzake grensoverschrijdende samenwerking tussen territoriale samenwerkingsverbanden of autoriteiten, en met Frankrijk werd op 16 september 2002 de hoger reeds genoemde overeenkomst betreffende grensoverschrijdende samenwerking ondertekend, waarvan het instemmingsdecreet, zoals eveneens reeds gezegd, op 30

maart laatstleden werd aangenomen in deze commissie.

Verder is het volgens de minister ook omwille van de legistieke coherentie noodzakelijk om het voorliggende aanvullend protocol goed te keuren. Er bestaat immers ook een tweede protocol bij de kaderovereenkomst, dat de samenwerking tussen niet-aangrenzende gemeenten regelt. Dit tweede protocol werd op 5 mei 1998 opgemaakt en op 2 maart 2004 door België ondertekend. Aangezien dit tweede protocol verwijst naar de bepalingen van het hier voorliggende aanvullend protocol, dringt de ratificatie van het eerste protocol zich derhalve logischerwijze op.

Om al die redenen verzoekt de minister de commissieleden dan ook het aanvullend protocol bij de Europese kaderovereenkomst inzake grensoverschrijdende samenwerking tussen territoriale gemeenschappen of autoriteiten, te willen goedkeuren.

II. BESPREKING

II.1. Tussenkost van de heer Stefaan Platteau

De heer Stefaan Platteau verklaart verheugd te zijn over het feit dat de Vlaamse overheid via deze overeenkomst de lokale territoriale entiteiten extra kansen wil geven om grensoverschrijdend te gaan samenwerken.

Tweedens wil hij heel in het bijzonder ook nog eens wijzen op het feit dat de Benelux een belangrijke rol gespeeld heeft bij de totstandkoming en de inhoudelijke invulling van dit aanvullend protocol bij de Europese kaderovereenkomst. Deze instelling komt, zijns inziens, ten onrechte al te weinig aan bod in de media en krijgt ook veel te weinig erkennig voor het vele nuttige werk dat ze nog steeds verricht.

Afsluitend verklaart de heer Platteau dat de VLD-fractie het voorliggende ontwerp van instemmingsdecreet met enthousiasme zal goedkeuren.

II.2. Tussenkost van de heer Luc Van den Brande

De heer Luc Van den Brande, commissievoorzitter, verwijst voor een commentaar ten gronde naar het op 30 maart laatstleden in de commissie goedgekeurde gelijkaardige akkoord tussen Frankrijk enerzijds, en België, Vlaanderen, het Waalse Gewest en de Franse Gemeenschap anderzijds. Het is

volgens hem ook logisch en opportuun dat die overeenkomst en de vandaag voorliggende overeenkomst op dezelfde plenaire vergadering zullen worden geagendeerd en (naar mag worden aangenomen) goedgekeurd.

Verder wijst de heer Van den Brande erop dat het ook belangrijk is om – in het licht van hetgeen er momenteel op institutioneel vlak gebeurt binnen de Europese Unie – toch nog complementaire instrumenten te voorzien, die gelden voor het geheel van wat men doorgaans “het grote Europa” pleegt te noemen (t.t.z. het Europa van de landen die deel uitmaken van de Raad van Europa). Dat specifieke Europese kader is immers nog een heel stuk groter dan de toekomstige uitgebreide Europese Unie van de 25 lidstaten. De beide “Europa’s”, hebben zijns inziens immers een belangrijke, en elkaar wederzijds aanvullende en versterkende rol te vervullen, qua bevordering van allerlei vormen van samenwerking op een grote diversiteit aan domeinen. De praktische gevolgen die men (o.a. in West-Vlaanderen) beoogt te geven aan de genoemde overeenkomst met Frankrijk, zijn hiervan trouwens het sprekende bewijs.

Dienovereenkomstig zal de CD&V-fractie het voorliggende ontwerp van instemmingsdecreet dan ook volmondig goedkeuren.

III. STEMMINGEN

III.1. Artikelsgewijze stemming

Artikel 1

Ter stemming gelegd, wordt het eerste artikel van het ontwerp van decreet aangenomen bij unanimité van 8 stemmen.

Artikel 2

Ter stemming gelegd, wordt ook het tweede artikel van het ontwerp van decreet aangenomen bij unanimité van 8 stemmen.

Artikel 3

Ter stemming gelegd, wordt daarna ook het derde artikel van het ontwerp van decreet aangenomen bij unanimité van 8 stemmen.

III.2. Stemming over het geheel

In zijn geheel ter stemming gelegd, wordt het ontwerp van decreet houdende instemming met het aanvullend protocol bij de Europese kaderovereenkomst inzake grensoverschrijdende samenwerking tussen territoriale gemeenschappen of autoriteiten, opgemaakt in Straatsburg op 9 november 1995 tenslotte eveneens aangenomen bij unanimité van 8 stemmen.

De verslaggever,

Freddy SARENS

De voorzitter,

Luc VAN DEN BRANDE
